

DOMOLJUB

Š I E V. 45.

V LJUBLJANI DNE 9. NOVEMBRA 1932

L E I O 45

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izlaga vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549.

Telefon uprave: 2992.

Za mir in srečo

Treznostni teden imamo te dni v naši deželi. Požrtvovalni delavci za preporod našega naroda se z vsakovrstnimi prireditvami trudijo, da bi zainteresirali najširše plasti za treznostno gibanje. Teško je to plemenito delo in neredkokrat zadene na trda srca in gluha ušesa. In vendar je čezmerno pitje ena najhujših ran našega naroda, ki mu spodjeda njegovo življenjsko moč, povzroča ogromno gospodarsko in moralno škodo in nas obdaja s sramoto pred drugimi narodi.

Ob tej priliki priobčujemo govor gospe Marije Ferjan, kmečke žene z Olševka na Gorenjskem, ki ga je sama sestavila in govorila na lanskem treznostnem kongresu v Ljubljani:

Mir in sreča sta dve zvezdi na temnem nebu človeškega rodu, po katerih hrepeni posameznik in vsa človeška družba. Tudi nas je pripeljala isto hrepenenje od vseh strani naše lepe zemlje, da bi se posvetovali, kako bi jih dosegli. Predvsem se moramo pogovoriti o našem največjem sovražniku, ki nam najbolj brani priti do sreče in miru, o alkoholu in pijančevanju.

Zena in alkohol, to sta dve stvari, med katerima ni zblizanja. Zena je od Boga ustvarjena posoda srčne omike, sreče, ljubezni in miru, alkohol pa nebrzdani vulkan peklenške globe, sejalec ubožstva, surovosti, propalosti, grob vsega dobrega in plemenitega. Ni ga večjega sovražnika ženski sreči, miru in dostojanstvu, kot je alkohol. On oskrunja in tepta dostojanstvo deklete, žene in matere do tal. Zato mu me žene moramo napovedati ne-
usmiljen boj! Koliko solz za cvetjem let na vrhu mladosti je že povzročil, koliko zvstih sre je že strl, da so jokala od pekočih ran. Koliko družin je mučil in uničil z nenravnostjo in s siromaštvom, da so postale v strah in sva-
tilo celi okolici.

Zena je hiši steber sreče. Drži jo na višku sreče, reda, snage in poštenja. V njenih blagih rokah se spreminja vse hiši v prid, kakor blagoslovljena letina. Kakor pridna čebelica domaša v žrtvah in trudu sladke kapljice k skupni sreči in moči družine. Kakor svetopisemska trgovčeva ladja je, ki prinaša blaga in hrano družini.

In mož, sin, brat — pijanec: mesto da bi podpiral to plodonosno delo, ga razdira, uničuje. Kakor temen oblak preti uničiti vse, kar doseže. Po njegovem vedno suhem grlu izgledajo stoletna drevesa in obsežni gozdovi, ki so bili moč in ponos hiše. Kos za kosom ded-

ne, s trdom pridobljene in s svetim znojem prepojene zemlje, ki daje kruh in življenje ženi in otrokom, požene pijanec po grlu. Krade ljubi mir, red in zadovoljnost v družini, pa tudi spoštovanje in veljavo v javnosti. Zena je posebljen dom, pridnost in žrtev, mož pijanec pa sovražnik doma, delomržež, razdiralec družinske sreče. Zena kakor sam angel, ki skrbno čuje nad domom in družino, mož pijanec pa kakor divjak, ki tepta v blato vse, kar je lepo in plemenito, ki krade zdravje sebi in ženi, ko mora v dolgih nočeh brez spanja pričakovati, kdaj bo prihrumel domov, začel razbijati in pretepati ženo in otroke.

Zena-mati je hiši sonce, ki sveti, ogreva in goji svojo družino. Koliko otrok se v poznih letih s hrepenenjem ozira nazaj na one lepe dni, ki so jih preživeli pod varstvom ljubljene matere. Ona jim je svetila s svojim zgledom in nauki na potu življenja: naučila jih je poštenega življenja po veri in zapovedih. Mati je tista, ki usposobi otroka, da se more v trenutkih bridkosti, prevar in skušnjav dvigniti iz obupa navzgor k svetlim ciljem, ki so vredni življenja. Kako nesrečni pa so tisti otroci, katerim je bilo to svetlo sonce materinske ljubezni zastrto s srčno bolestjo. — Med udarci in kletvinami pijanega očeta so morali sredi noči bežati iz rodne hiše, trepetati za

svoje življenje, stradati in hirati. Pijani oče jim je bil začetek telesne in dušne nesreče.

Koliko zlatih materinskih src trohni pregodaj v grobu zaradi gorja, ki ga povzroča nesrečni alkohol. Mislite si le bolečino matere, ki ji prinese iz gostilne domov mrtvega sina, ki je tam pijan postal žrtev pijanega tovariša. Koliko takih žalostnih pobojev je v naši deželi dan za dnem! Koliko naših mater zaradi tega trpi! In pri sosedu? Ista bolešt! Krvave roke zločinca-ubijalca so omadeževale hiši dobro ime za vedno. Uboga mati, ki mora gledati, kako orožniki ženejo v ječo njene sina, morilca, nesrečno žrtev alkohola! Da, celo na vislice vodi alkohol svoje nesrečne žrtve. Kdo tedaj več trpi, nesrečnež sam, ali njegova mati? To vprašanje si jaz večkrat stavim.

Ze iz tega je jasno dovolj, zakaj smo ravnoma žene predvsem poklicane, da se borimo z vsemi močmi zoper nesrečno nezmernost v uživanju alkoholnih pijač. Saj zaradi te nezmernosti in njenih posledic največ trpi ženamati.

Rada bi zaklicala danes tako na glas, da bi se slišalo po celi naši deželi: Slovenske žene, vzdravimo se in spoznajmo svojega najhujšega sovražnika, ki ruši našo in naših otrok in hiš srečo. Stopimo skupaj in delajmo z vsemi močmi za streznenje našega malega naroda, da mu bomo na ta način ustvarile lepšo in boljšo bodočnost.

Spoštuj tudi žensko

Stari Grk žal ni razumel Homera in njegovih spevov, tudi Rimljan ni znal izrabi svojih visokostoječih ženskih vzorov. Spoštovanje do ženske je povsod padalo, z njim je propadalo žensko samo, propadala je izobrazba srea in prej ali slej tudi čedaljebolj ginilo družinsko življenje. Pa tudi države same so bile zapisane poginju. Ne čez noč, ne čez leto; velikani se ne zgrudi naenkrat na tla. Bile so kakor jetečni bolnik; kašlja in kašlja, dokler se ne izkašlja.

Spoštovanje do ženske zahteva, da jo vrnemo k tistemu poklicu, za katerega je ustvarjena, materinstvu in družini. In seveda tudi, da jo ohranimo poklicem, ki so materinskemu in družinskemu življenju najbližji. Učiteljica, vzgojiteljica, postrežnica sirotam in bolnikom, zlasti v plemeniti obleki usmiljenih sestra sv. Vincenca Pavelskega in seveda tudi drugih dobredelnih redov, kot voditeljica in pomočnica karitativnega gibanja, ki naj najde

dostop do najbolj zavrženih in pomoči potrebnih, kot zdravnica zlasti za otroke in za ženske bolezni: tem in podobnim poklicem n j bi se posvetila ženska. Kjer je na mestu ljubezen, sočutje, usmiljenje in dobrotočnost, tam je prostor za žensko dušo, tu je krasen delokrog za delovanje žene, na tem polju bo delala čuda.

Dobro je povedal to že dr. Krek v »Socializmu«, kjer pravi: Kjer so hoteli žensko storiti moškemu enako v vseh stvareh glede na umstveno izobrazbo in na telesno moč, glede na zasebne in javne poste, se je položil s tem temelj propadu. Nenaravna uredba se je bridko maščevala. Spartansko dekle, ki se je poloblečeno premetavalo in skakalo po vežbališču, je pravtako moralo zapraviti svojo nrvnost, kakor rimske gospice, o katerih piše Dio Cassius, da so si s peskom utrjevale telo, da so se borile z gladiatorji, vozarile po mestu in ponočevale ter se pretepevale po ulicah.

lika. Republičanska Španija ima sama s seboj dovolj posla, zakaj močne so v tej državi protirepublikanske struje, posebno zato, ker sedanji vlastodržci ne upoštevajo zgodovinske španske verske miselnosti, ampak kažejo največjo nestrpnost Cerkvi in pravi svobodi. Izgnali so redovnike, prepovedali javne verske manifestacije, nihče ne more v državno službo, ki mu je versko mišljenje sveta stvar itd. V to razburkano, še davno ne pomirjeno morje je torej usoda zanesla gospoda Herriota. Pišejo to in ono, gotovo pa je, da g. francoski ministrski predsednik ni prišel v Španijo, da pogleda na »uro«, ampak iz drugih čisto političnih vzrokov. Francija ima za svoje svetovno prvenstvo, ki ga hoče doseči, še premalo prijateljev. G. Herriot je bil ob prihodu od uradnih osebnosti slovesno sprejet, študentje, ki navadno vse zavohajo prej kot drugi ljudje, pa so pripravili g. Herriotu demonstracijo, zahtevajoč, da se Španija ne sme spuščati v nobene bojne poizkuse, in da španski kanoni še daleč niso zato, da bi reševali v svetu to, kar je obsojeno na smrt.

s S slepoto udarjeni. Uradni list »Gaceta« priobčuje odredbo višje državne šolske oblasti, ki učiteljicam na španskih državnih šolah strogo prepoveduje najemati stanovanje in hrano v katoliških hišah in zavetiščih. Od učiteljic odlok izrecno zahteva, da se poslužujejo v vsakem pogledu le državnih zavodov, kjer da je za učiteljski poklic edino »pravo ozračje«. Taka je svobodomiselna »svoboda«!

Ukrajina

s Borba za šolo. Pred vojno so imeli Ukrajinci (Rusini) v Galiciji skoraj vsepovsod svoje državne narodne šole. Po vojni pa so Poljaki, ki jim je bil prisojen velik del ukrajinske zemlje, otvorili povsod poljske šole, v katerih s silo poučujejo ukrajinske otroke v poljskem jeziku. Po zakonu mora biti ukrajinska šola v vsaki vasi, ako se zanjo javi 40 otrok. Poljaki doslej tega zakona niso uvaževali. V novembru in decembru bodo ukrajinski roditelji v Galiciji zbirali podpise za ukrajinske šole.

Irska

s Za republiko. Odnosaji med Anglijo in Irsko so vedno bolj napeti. Irska je nedavno uvedla carino na angleško blago in vodi doma ostro borbo proti angleškemu izdelkom. Angleži nameravajo odgovoriti z enakim orožjem in če do 15. novembra ne pride do sporazuma, bo angleška vlada izdala navodila, da naj se irsko blago zacarini kot inozemsko blago. V kratkem se vršijo na Irskem splošne volitve in irski voditelj de Valera se nadeja, da dobi vlada večino nad opozicijo. De Valera namerava po zmagi proglasiti Irsko za republiko. V slučaju, da zmaga opozicija, bo najbrže razpustil parlament.

Drobne novice

Novo grško vlado je sestavil monarhist Calfaris.

Nemčija hoče ostati krščanska država je izjavil nedavno nemški notranji minister Gayl.

Za štirideseturni delavni teden brez znižanja plač so se izjavili ameriški škofje.

50 aeroplanov za misijone hoče s pomočjo vernikov vsega sveta nabaviti Vatikan.

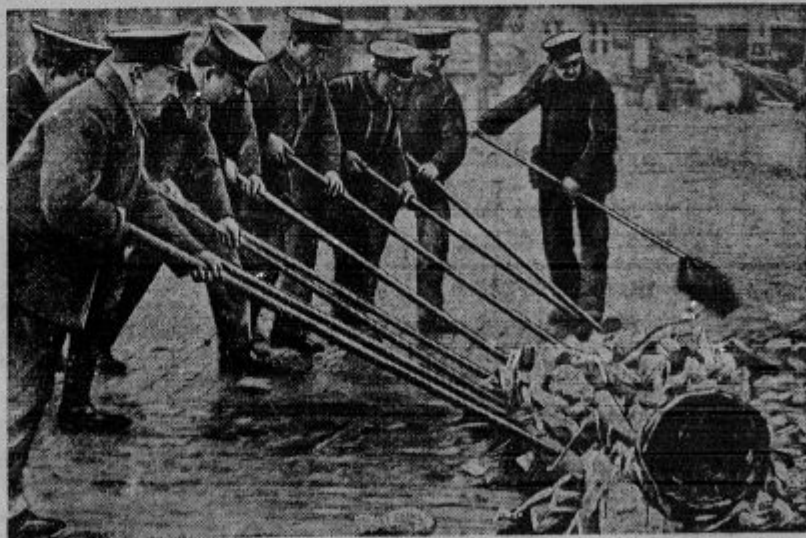
67 držav bo sodelovalo na svetovni gospodarski konferenci. Sklenili bodo to, kar na vseh konferencah: nič

Schichtov RADION pere sam!

*Mučno pranje
s perajo
in krtačenje perila
je postalo odveč.*

Roosevelt in Hoover. V torek so Američani volili novega predsednika. Kdo je zmagal, nam ob zaključku lista ni bilo znano. Pravijo, da bo Hoover propadel

Po nemških volitvah... Po berlinskih cestah pometajo volivne letake

5 milijonov 150 tisoč brezposelnih je v Nemčiji.

1.3 milijona Nemcev živi v ameriškem Njujorku.

Z žitom bodo baje lahko davke plačevali v Romuniji.

Ceno pšenične moke so znižali madžarski mlinci za 5 Din pri 100 kg.

Nad 800 svojih najmočnejših nasprotnikov je poslal ruski Stalin v Sibirijo »na počitnice«.

1000 delavcev so na novo zaposlili nemški Kruppovi zavodi.

Volitve v albansko narodno skupščino bodo 14. novembra. Torej povsod volitve!

Veliko povišanje cen na vse japonske uvozne predmete pripravlja ameriška vlada.

Ze od julija sem niso prejeli plač bolgarski učitelji.

Delavska stranka namerava razpustiti bolgarska vlada.

KAJ JE NOVEGA

Osebnosti

d 25 letnico zvestega službovanja pri rodbini g. Petra Papeža v Ljubljani je praznovala gđ. Ivana Rudeževa. Čestitamo na vse strani!

d Za načelnika Tiskarne sv. Cirila v Mariboru je bil izvoljen sedanji podnačelnik gospod stolni dekan dr. Maks Vraber; za ravnatelja pa je bil imenovan dosedanj podravnatelj Franc Hrastelj.

ve ne smejo biti nikdar združene s kakšno plesno prireditvijo. Društva, ki žele imeti dovolilnico, naj sporoče takoj Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva c. 5.

d Treznostna akademija, oziroma zborovanje se je vršilo v nedeljo 6. novembra v ljubljanski mali unionski dvorani. Obisk je bil na žalost precej slab. Akademijo je otvoril s lepim govorom predsednik naše treznostne organizacije g. nadučitelj Janko Grad. Govorila sta apostola treznostnega gibanja iz Sv. ce miss Slack in dr. Robert Hercod. Borcem za treznost kličemo: Ne opupati, le korajžno naprej!

d Slovesno blagoslovitev in otvoritev Aljažvega prosvetnega doma v Dovjem je izvršil preteklo nedeljo dne 6. novembra 1932 g. generalni vikar kanonik Ignacij Nadrah.

d Do tisoč vagonov drv leži na dobropolski postaji, ker jih ljudje ne morejo prodati. Prejšnja leta so vozili posebni vlaki iz dobropolske postaje drva proti Italiji. Sedaj je izvoz otežkočen. Boda in pomanjkanje raste. Ni zaslužka, ne denarja. Mnogi še za sol nimajo.

d Stari radarji in rudarji posestniki bodo s 15. novembrom v Trbovljah odpušteni od dela. In sedaj na zimo...

d Davica se še vedno širi v Plju in okolici. Umrlo je že več otrok.

miho hvalijo

d Dva delavna člana poljske Prosvete sta se vzela ono nedeljo, to sta g. Anton Pavčič, mizarški pomočnik iz Slap, in gđ. Stefka Lajevčeva od Dev. Mar. v Polju. Obilo božjega blagoslova!

d 45 let že poje v slavo božjo organist g. Miha Ličar v Trbovljah. Bog ga ohrani še mnogo let!

d Trete kazensko postopanje po zakonu o zaščiti države zoper inženirja g. Alojzija Zurnu v Gornjem gradu je bilo pri okrož. sodišču v Celju ustavljeno.

Domače novice

d Casopisne reklamacije niso več poštnine proste.

d Prosvetna zveza obvešča, da je ministrstvo prosvete, umetniško odelenje pod št. 42821 dovolilo, da plačajo pri Prosvetni zvezi včlanjena društva za svoje gledališke predstave in prireditve le 10 odstotne takse. Priredit-

d Dohodki mariborske carinarnice. V oktobru je imela mariborska carinarnica skupno 4.446.828,75 Din dohodkov; od te svote odpade 4.427.873 Din na uvoz in 21.955,75 na izvoz.

d Tovarno kvasu zgradi v Mengšu g. Al. Kunc. Je že dobil predmetno oblastno dovoljenje.

d Kuluk. Ker županstva tu pa tam vpišejo v seznam zavezancev za ljudsko delo (kuluk) tudi take, ki se jih kuluk ne tiče, bodi v pojasnilo tole: Odslužitev cestne obveznosti to je ljudskega dela na nedržavnih cestah (na občinskih cestah, za katerega sedaj občine pobirajo odkupnino) morajo odslужiti vsi za delo sposobni moški davčni zavezanci od 18. do 60. leta starosti, ako plačajo katerikoli direktni davek v višini od ene pare dalje. Vsi ti se lahko tudi odkupijo, mesto da bi sami opravili ljudsko delo ali pa da pošljejo namestnika od 16. izpolnjenega leta

kupila madžarska vlada.

Za priznanje sovjetske Rusije se je izjavil ameriški demokratični predsedniški kandidat Roosevelt.

8 milijonov funtov posojila hočejo dati -- Južni Afriki londonske banke.

Omejitev s pšenico nasejane ploskve in sicer za 2 leti je predlagala na svetovno gospodarski konferenci Argentina. Pravi, da je pšenice preveč.

Uvozne carine na les hoče podvojiti Francija.

380 milijonov neporočenih žensk je na svetu.

dalje. Ženske so načelno izključene od osebnega dela in dela po namestniku. Odkupnina so zavezani moški davkoplačevalci izpod 18 in nad 60 let starosti ter ženske, vsi ti pa le pod pogojem, da plačujejo letno nad 100 Din direktnega davka, niso dolžne plačati kuluka, ne glede na starost, kakor tudi moški nad 60 let in mladoletni davkoplačevalci moškega spola ako ne plačujejo nad 100 Din davka.

d Obvezno zavarovanje potnikov pri avtobusnih podjetjih je z dnem 5. novembra 1932 do nadaljnjega ukinjeno.

Med brati Hrvati

d Delavska stanovanja v Zagrebu. Zagrebška Delavska zbornica je izvedla zanimivo razpravo o delavskih stanovanjih v Zagrebu. Ugotovila je sledeče: od 47 enosobnih stanovanj s štedilnikom jih je največ takih, ki imajo površino 16 do 20 kv. metrov, dočim jih ima od 61 stanovanj po eno sobo s kuhinjo največjo površino 20 kv. metrov. Najmanjša soba ima 9 kv. metrov, največja pa 36 kv. metrov. Povprečno stanujejo v sobi s štedilnikom po tri osebe, v sobi s kuhinjo pa po 4 osebe. V sobi s štedilnikom stanuje največ pet oseb, v sobi s kuhinjo pa šest odraslih.

d Za nedeljen dopoldanski pouk. Iz Kraljevice je prispela v Belgrad skupina profesorjev in staršev šoloobveznih otrok. So na merodajnih mestih posredovali, da bi se ponovno uvedel nedeljeni pouk na vseh srednjih šolah.

d Ko se je vozil z avtomobilom, je pošel pod njega in se smrtno ponesrečil kapetan Nikola Novaković iz Zagreba.

d Zgledna občina. Na pobudo mestnega župana v Koprivnici se je vršil na dan Vseh

her je poceni ... zaradi pene in odlične kakovosti ... Glavno je cena in izborna kakovost

svetnikov v občinskem posloju posvet o prehrani mestnih revežev čez zimo. Pri tem so sodelovali zastopniki mestnih društev. Sklenili so zaprositi okrajno glavarstvo v Koprivnici, naj da podrejenim občinam nalog, da vodijo točen pregled o svojih revežih in da jim po možnosti pomagajo, da ne bodo reveži iz sosednih občin hodili beračiji v Koprivnico. Mestna občina Koprivnica ima sama v oskrbi čez 70 siromakov, katerim daje mesečno okoli 6000 Din podpore. Dalje so sklenili, da šolska kuhinja Rdečega križa v ljudski šoli prevzame okoli 30 revežev na hrano, mestna občina pa ji bo v ta namen poleg dosedanje mesečne podpore v znesku 1000 Din dala še 40 mta koruze. Mestna bolnišnica se je obvezala, da bo dajala vsak dan 30 mestnim revežem toplu hrano. Ob sklepu posveta so še sklenili, da mestna občina s pomočjo gospodarskih krogov zgradi na mestnem svetu barako, v kateri bodo reveži in brezposelni imeli čez zimo zasilno zavetišče in po možnosti tudi toplo hrano.

d 20.000 Din so odnesli neznani umrloviči iz blagajne konsumne zadrage federalnih uslužbencev v Zagrebu.

d Trgatev je v šibeniku in okolici poplavljen. Grozdja je bilo letos za 25 do 30 odstotkov manj, ko lani. Lani je dala

trgatev 160.000 hl, letos pa samo 120 tisoč hl. Manjši donos vinogradov sta povzročili suša in deloma pa tudi toča. Kakovost letošnjega vina pa je boljša ko lani. Povprečno ima vino 11 do 14 stopinj. Za časa trgatve ni bilo kupcev in v tujino je bilo izvoženo samo 15 vagonov, manj kakor vsa leta pred in po vojni. Stare zaloge vina so še v Šibeniku in v Skradinu. Ker ni tujih kupcev, cena vina na veliko še ni določena, v krajevnem prometu pa se prodaja vino po 1.80 do 2.20 Din za liter.

d V jugoslovanska pristanišča je prišlo letos v septembru 8312 ladij z 1.535.000 tonami (lani 9489 z 1.645.000), od teh naših 7804 (8914) z 1.165.000 (1.363.000) tonami.

d 4076 slušateljev šteje zagrebsko vseučilišče, torej 700 manj kot v letu 1931. Šolnine so plačali 900.000 Din.

d Vse ribe so poginile v kralja Petra kanalu v Vojvodini. Tam ob bregu so namreč sladkorne tovarne, ki spuščajo v kanal gnojne snovi, ki vsrkavajo vase kisik, brez katerega ribam ni življenja. Zelo udarjeni so tamonjši revni ribiči in dolžnost bogatih tovarnarjev bi bila, da jim nadomestijo škodo.

d Spor med pekovskimi pomočniki in mojstri. Med pekovskimi pomočniki in mojstri v Zagrebu vlada že delj časa precej napeto razmerje, ki se je te dni še poostriilo. Mojstri so hoteli pomočnikom znižati plače za 10 do 15 odstotkov. Ker so pomočniki nastopili proti znižanju plač, so mojstri izjavili, da bodo v slučaju, če se jim ne posreči doseči znižanja delavskih plač, prisiljeni podražiti kruh. Kakor poročajo, zahtevajo pekovski pomočniki, da se skliče posvetovanje, na katerem se naj to vprašanje končno reši.

Iz naše prestolice

d Kraljica Marija se je odpeljala na Češko v Karlove Vary.

d Stari in novi ministri. Z dnem 1. julija 1932 smo dobili sledečo vlado: predsednik vlade dr. Milan Srakič; zunanji minister dr. Jevtič; notranji minister Zika Lazič; pravosodni minister dr. Ilija Šumenković; minister za prosveto dr. Kojič; minister za trgovino in industrijo Ivan Mohorič; minister za socialno politiko in nar. zdravje Janez Pucelj; minister za promet ing. Lazar Radičević; minister za javna dela dr. Srkulj; minister za gozdove in rudnike V. Pogačnik; minister za fizično vzgojo dr. Kraljevič; finančni minister dr. Gjorgjevič; minister za vojno in mornarico arm. general Dragoimir Z. Stojanović; ministri brez portfelja: dr. Albert Kramer, Boža Maksimović in dr. Handija Karamahmedović. — S kraljevim ukazom z dne 5. novembra so nam dali novo vlado s sledečimi izpremembami: a) prosvetni minister Dragoimir Kojič je bil razrešen te dolžnosti in imenovan za ministra brez listnice; b) minister za trgovino in industrijo Ivan Mohorič je bil odvezan te dolžnosti in na njegovo mesto je bil imenovan dosedanj pravosodni minister dr. Ilija Šumenković; c) za ministra za pravo-

— Noseče matere se morajo skrbno varovati vsakega zaprtja z uporabo naravnih »Franz-Josef« grenčice. Predstojniki vseučiliških klinik za ženske hvalijo soglasno pristno »Franz-Josef« vodo, ker se lahko zauživa in se gotovo pojavi v kratkem času odvajajoči učinek brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

sodje je imenovan Božidar Maksimović, doslej minister brez portfelja; d) minister za gozdove in rudnike V. Pogačnik je bil razrešen te dolžnosti in je prišel na njegovo mesto Pavao Matica; e) novi minister za prosveto se piše dr. Radenko Stanković; f) in novi minister za telesno vzgojo naroda je, namesto odpoklicanega dr. Kraljeviča, dr. Lavoslav Hanžek. Osebnostne izpremembe so torej sledeče: odpadli so iz stare vlade gg.: Ivan Mohorič, V. Pogačnik in dr. Kraljevič, a na novo so vstopili Pavao Matica, dr. Radenko Stanković in dr. Lavoslav Hanžek. Vsi drugi ministri stare vlade so ostali in so le deloma zamenjali svoje položaje.

d Dr. Marinković, bivši zunanji minister, je odpotoval s svojo soprogo v inozemstvo na francosko obalo. Pišejo, da se bo tam zdravil nekaj mesecev.

d Z redom jugoslov. krone 1. stopnje sta odlikovana bivša ministra gg. Viktor Pogačnik in dr. Ivan Mohorič.

d Odkupno ceno za stare srebrnike je z ozirom na položaj finančni minister povišal.

d Vagonov je bilo natovorjenih v septembru 135.680, v avgustu 121.894, lani v istem času pa 161.150, oziroma 164.402.

d Vsedržavna sadjarska razstava se je vršila te dni v Čaku. Prvo nagrado je dobila Vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

d V Glavni zadrudni zvezi v Belgradu je bila minulo soboto konferenca, na katero so bile pozvane vse zadrudne zveze, ki so članice Glavne zadrudne zveze. Razpravljali so o raznih nujnih vprašanjih našega zadrudništva. Soglasno so sklenili pozvati merodajne činitelje, da izločijo iz zakonskega predloga o razdolžitvi kmeta zadrudništvo, ker bo sicer kmetstvo, posebno pa kreditno zadrudništvo v državi propadlo.

d Par številč od zadnjega ljudskega štetja. »Narodne novine«, uradno glasilo savske banovine med drugim poročajo: v Jugoslaviji je Nemcev 510.999, Madjarov 470.000, Albancev 440.000, Romunov 180.000, Turkov 150.000 in še par drugih narodnih manjšin. Po veri se dele Jugoslovani takole: pravoslavni 5.6 milijona, rimskih katoličanov 4.8 milijona, muslimanov 1.4 milijona, protestantov 210.000 in judov 60.000.

d Hiša se je podrla. Ono soboto se je v Belgradu podrla neka hiša. V njej, katere stena se je porušila, je spal nek Marinko Veljković s svojo ženo. Čepel je postelja tik ob steni, katere se je podrla, vendar se starčku ni nič zgodilo. Po tem šudnem in nevarnem naključju je starček Marinko Veljković vzbudil v Belgradu precej pozornosti. Še večje zanimanje pa je vzbudil starček potem, ko so dognali, da je ta mož že 113 let star ter da si mora še vedno služiti svoj kruh z delom svojih rok kot navaden delavec. Belgrajskim časnikarjem je starček pripovedoval zanimivosti iz svojega življenja, med katerim je največja ta, da se je oženil, ko je bil 15 let star.

d Načrti g. železniskega ministra. Železniški minister inž. Radičević je izjavil novinarjem, da se vprašanje nove potniške tarife na železnicah že proučuje. Izvršile se bodo nekatere olajšave in spremembe, ki so v praksi že obstojale in to iz gospodarskih, kulturnih in narodnih ozirov. Treba je poudariti, je nadaljeval minister, da smo glede tarife za tretji razred najcenejša država v Evropi. Le periodičnih kart, kot tudi ne kart z določenim okolišem za pavalno ceno še nimamo. Na vprašanje novinarjev, če misli ministertvo v svrhu pospeševanja turizma uvesti čim več-

je število turističnih vlakov po čim bolj znižanih cenah, je izjavil minister: Vprašanje teh vlakov se bo dokončno uredilo v najkrajšem času z nabavo motornih strojev, oziroma avtobusov na tračnice, s čimer se bo potniški promet bolj oprijel železnice. Na vprašanje, če bodo avtobusi še naprej konkurirali z železnicami, je odgovoril minister, da se bo z uvedbo motornih strojev, oziroma avtobusov na tračnice onemogočila konkurenca avtobusov, ki zelo konkurirajo na cestah, ki gredo ob železniški progi.

d Jugoslovanskim upokojevcem, ki žive v inozemstvu, se bodo od 1. decembra dalje izplačevale pokojnine le v dinarjih. Tako je sklenil ministrski svet.

d Nad 44 milijonov Din izgube zaznamuje v tem letu »Krivaja«, eno naših največjih lesnih podjetij. Družba ima 90 milijonov Din osnovne glavnice.

d »Franz-Josef« grenčica služi prav dobro pri zlati žili in bolečinah v kolkih.

Nesreče

d Še vedno požari. Skedenj s šupo in kolarnico je zgorel posestniku Francu Zunkoviču v Zupečki vasi pri Ptuj. — Ogenj je nastal v vasi Sela pri Ptuj in zajel gospodar. poslopja Franca Merkuša. — Kozolec je pogorel posestniku Peregrinu v Ihanu. — Gorelo je v tovarni pohištva g. Frana Izgoršaka v Šmartnem pri Litiji. Okrog 80.000 Din škoda. — Gospodarsko poslopje kmeta Merkuša na Selih (St. Vid pri Ptuj) so uničili ognjeni zublji.

d Požar je izbruhnil v zagrebski papirnici. Več milijonov dinarjev škoda, ki pa je krita z zavarovalnino.

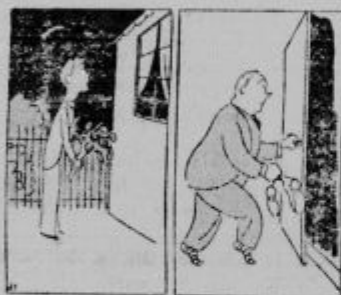
d Strojvodja je preprečil trčenje. Izredno duhaprisotnost je pokazal v noči na 31. oktober vlakovodja Kristijan Grebnič, ki je vozil tovorni vlak v smeri proti Bosanskemu Brodu. Med postajama Dervento in Dobojev pa je nenadoma počila cev in vrela voda je Grebniča ožgala po obraza in vsem telesu. V tem je od nasprotni strani privozil osební vlak, s katerim bi se moral tovorni križati. Trčenje je bilo skoraj neizogibno. V zadnjem hipu pa je Grebnič pokazal veliko prisotnost duha in že na pol nezavesten ustavil vlak ter tako preprečil trčenje. Grebniča so prepeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je resno.

d Lokomotiva se je zaletela vanj. Blizu Nove Gradiške je hodil po progi progov. čuvaj Luka Prelesnik. Nenadoma je privzila lokomotiva, ki je ni pričakoval, ter ga z vso

Ustoličanje novega dunajskega nadškofa

Te dni so nedavno posvečenega dunajskega nadškofa Innitzerja slovesno ustoličili. — Studenije v svečanih oblekah in ogromne množice spremljajo svojega novega nadpastirja v stolno cerkev sv. Stefana.

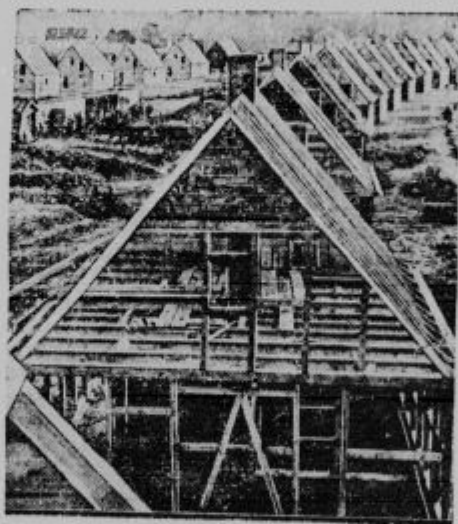

Pred poroko: »Oh, da bi se zbudila!«

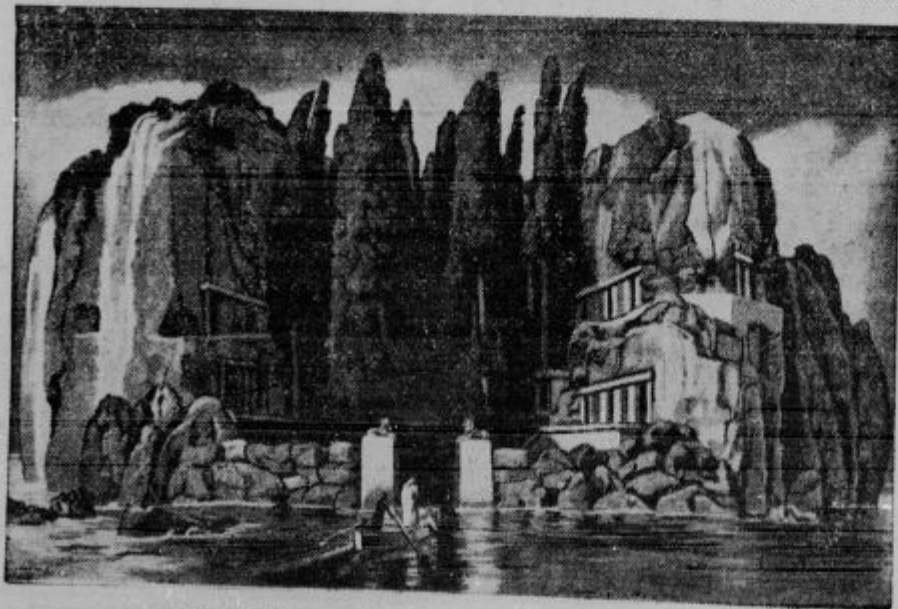
Cez dvajset let (ob dveh zjutraj): Oh, da bi se vsaj ne zbudila!

Selišče brezposelnih.

Na sliki vidimo selišče, katerega so si brezposelni delavci sami zgradili v bližini Monakovega. Obsega pa okrog 400 hiš. Vsa dela, tudi načrte, so izvršili brezposelni sami. Steherno poslopje ima kuhinjo, dve sobi, kakor tudi prostore za manjše

živati in vrti v obsegu 700 kv. metrov. In to je ono, kar bi brezposlavne delavce napravilo srečne in zadovoljne v sedanjem kaosu krivične neenakosti.

Otek mrtvih s svojo grozotno tajnostjo in romantiko.

Iznajditeljica radija

Dne 7. novembra bo praznovala znana odkriteljica radiuma, gospa Marija Curie, 65-letnico svojega življenja. Gospa Curie, ki je po rodu Poljka, je odkrila skupno z možem radij in ga po svoji domovini imenovala element polonium. Leta 1903 je prejela Noblovo nagrado za kemijo. Ako pomislimo, koliko pomen ima radij za zemljo in 20. veka, moramo pač priznati iznajditelji Curie priznanje.

Največji policist v Nemčiji

je Dietz, ki je 2 metra in 5 centimetrov visok. Njegova višina je zlasti vidna, če ga postarimo zraven njegovega normalnega tovariša.

Novi poljski zunanji minister. Dosedanji poljski zunanji minister Zaleski (na desni) je neopozvano odstopil. Njegov naslednik je podpolkovnik Beck (na levi).

Dr. Ivo Benkovič

odvornik v Ljubljani

usoja si naznaniti, da je premestil svojo pisarno v Ljubljani na Aleksandrovo cesto 6, vhod Beethovnova ul. 14, Tel. 2002, palača Dunav

V Ljubljani, dne 1. novembra 1932.

silo zadela v ledja. Prepeljali so nesrečnega čuvaja v bolnišnico, kjer je kmalu podlegel poškodbam. Zavedel se je le toliko, da se je lahko spovedal.

d Zavozil je naravnost v hladilnik avtomobila. Na Vernih duš dan si je v Zagrebu kupil kolo 24 letni kmet Tomo Pasinek iz Paunkovca. Peljal se je na kolesu prvič. Med vožnjo se je hotel izogniti tovrstnemu avtomobilu, zavozil pa je naravnost v hladilnik avtomobila, na katerem si je razbil glavo in kmalu nato izdihnil.

d Okrog manjših in večjih nezgod. Ko je padel med potjo v globok jarek, je dobil hude poškodbe na čelu in vratu 27 letni rudar Fr. Rozman v Lepovini pri Koprivnici. — Ker se je vnel film, je dobil hude opekline dijak Milan Šeme iz Ljubljane. — Pri padcu z voza si je zlomil nogo 54 letni hlapec Ivan Dobovčnik, uslužben pri Stigerju v Celju. — Ko je tekel v šolo, je padel in si zlomil nogo

Priloga — prvi slovenski zvon

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti PODRUŽNICE.

Celje, Patača ljudske posojilnice, Zagreb, Starčević trg 9, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

6 letni učenec Miklič Stanislav iz Žužemberka. — Na stopnicah pred domačo hišo v Vratnem pri St. Jerneju je spodrsnilo Vovku Jožetu, hlapcu iz Kartuzije v Pleterjah. Zlomljena desna noga. — Pri padcu si je zlomil nogo 3 letni Janez Rupar iz Stare Loke. — Ko je stopila iz vlaka, se ji je zdrsnilo in si je pri padcu zlomila nogo. — 31 letna Antonija Kolarjeva iz Studenice pri Poljčanah. — V Dražencih pri Ptuj je štiriletni Zavečev sinček prevrnil na sebe velik lonec vrele vode. Nevarne poškodbe.

d Kakor skromnost povelja lepoto, tako se povečja nasmeh z lepimi belimi zobmi, kateri so negovani z divno osvežujočo Chlorodont zobno pasto. Poskus Vas bo prepričal. Tuba 8 Din.

Novi grobovi

d Dr. Anton Jerovšek. Kot smo na kratko že poročali, je 31. oktobra 1932 v Mariboru umrl ravnatelj Cirilove tiskarne msgr. g. dr. Anton Jerovšek. Rodil se je v Slov. Bistrici kot sin narodnih in strogo krščanskih staršev. Svoje dni je bil profesor verouka na realki v Mariboru, nato pa vstopil v pokoj in prevzel službo ravnatelja Cirilove tiskarne v Mariboru, ki jo je tekom let s svojimi izrednimi zmognostmi dvignil na zelo visoko stopnjo. Pokojnik je bil v gospodarskem pogledu silno sposoben mož in se je v tem oziru vsestransko udeleževal. Naj omenimo le Spodnještajersko ljudsko posojilnico, ki jo je dr. Jerovšek ustanovil še pred vojno. Ta zavod je danes med najbolj varnimi in najbolj delujočimi denarnimi zavodi na Slovenskem. Dr. Jerovšku, neizprosnemu branitelju krščanskih načel v javnem življenju, krušnemu očetu dijakov, v vsakem pogledu možu na svojem mestu, bodi Bog obilen plačnik!

V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal g. Luka Blejec, šolski upravitelj v pokojni —

„Črna glava“ — „extrablond“ je produkt tridesetletnih izkušenj.

To sredstvo vrne potemnelim lasem zaželeno svetlo nijanso, dodatek »Haarglanze« pa konservira in krepi nežne, svetle lase in jim da istočasno prekrasni zlati sijaj. Vsem ljubiteljem naše staroznane kisljave pošiljave priporočamo uporabo sredstva »Črna glava« — »extrablond« z dodatkom sredstva »Haarglanze« in očal proti peni. Pazite na zelenobeli omot! 10

V Selnici ob Dravi je umrla trgovka ga. Klavdina Pinter. — V Ljubljani je umrl upok. kurjač drž. železnice g. Franc Sifter. — V Badnu pri Dunaju je odšel v večnost g. Adolf Mravlagg, ravnatelj Woschnaggove tovarne. — V bolnišni Usmiljenih bratov v Kandiji je odšel na drugi svet 77 letni p. Alfonz Laval iz pleterske Kartuzije. — V Sarajevu je umrl dr. Milan Marakovič. — V visoki starosti 82 let je odšel v Mariboru v večnost gorški begunec posestnik g. Peter Krebelj. — V Radovljici je smrt ugrabila go. Marijo Pogacnik roj. Potočnik. — Pri Sv. Tomažu pri Ormožu so pokopali go. Škrlec Kristo, so-progo poštnega uradnika. — V Ljubljani so položili v gomilo go. Marijo Pöschl. — Istotam so položili v grob go. Marijo Schulz. — V

MR. BAHOVEC

PLANINKA
TODAVILNI
ČAJ

PLANINKA ČAJ

Bahovec olajša in preprečuje nadloge staranja, ker daje žilam pretnost, razredča kri. Preprečuje poapnenje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. — Zavitek Din 20 — v apotekah,

RAZNO

Kdaj je bil vesoljni potop. V Carigradu se mudi že več časa nemški starinoslovec profesor Duesberg, ki proučuje zlasti vprašanje vesoljnega potopa, o katerem beremo v sv. pismu. Carigradskim časnikarjem je dal o svojih študijah zanimivo izjavo. Rekel je: »Vprašanje vesoljnega potopa zanima nenejake že dolgo. Danes je namreč nesporno dognano, da se je ta nesreča res dogodila; to dokazujejo odkritja v dveh mestih, namreč odkritja v mestu Ur, skozi katero je tekla reka Evfrat, potem pa odkritja v mestu Kiš, ki se danes imenuje El-o-keimir. To mesto leži vzhodno od starega Babilona. Mesto Kiš je bilo sezidano že nekaj tisoč let pred Kristusom. Stalo je ob reki Evfrat, kar dokazujejo napisu ... leta, ko so bili sezidani zidovi mesta Kiš na Evfratu.« Po vesoljnem potopu je reka Evfrat spremenila svoj tok, vesoljni potop pa je obe mesti, Ur in Kiš, uničil. Ko pa so izkopali razvaline obeh

Sheehan:

47

MOJ NOVI KAPLAN

Ko sem se pri večerji ozrl preko mize na očeta Lethebyja in videl njegov upali obraz, sem se komaj premagal, da nisem rekel: Da, tudi ti, ubogi revež imaš vtisnjene na svojem telesu Kristusove rane.

XXX. Vse je dobro.

Jem Deady je bil vedno bolj razburjen. Mirni, ravnodušni modrijan je popolnoma izgubil svoje ravnotežje. To se je kazalo na zunan na najrazličnejše načine: v strašni zamišljenosti pri kosilu, ko je mrko gledal pred se, pil čaj in goltal velike kose krompirja, v ostrih samogovorih je bičal sebe kot plašljivca in z jeznimi gibi večkrat zamahnil proti hiši očeta Lethebyja. In ko je nekega dne njegova žena, Bess, ki jo je vedno bolj skrbelo njegovo zdravje, zastihala iz njegove sobe jezne klice in prepil: »Bi rad kaj iztaknil? Le pridi, ušivec! Boš dobil eno v glavo in drugo v trebuh, divjak!« je vstopila in zagledala svojega ljubeznivega moža, ki je obdelaval nedolžno pernico, obešeno na steno. Na vse prestrašene Bessine besede je bil odgovor samo: »Pusti me samega, žena, jaz bom znorel.« Vse to se je moralo enkrat razliti in res je ta jeza priklopala do roba in vzkipela. Ni bil blagodejni duh po pečenki, ki je prihajal iz kuhinje očeta Lethebyja, se širil preko vrta in dražil Jemove nosnice, ki je to povzročil, ne Lizine solze, ki so se v zadnjem času pogosto pokazale v njenih očeh in katere žalost bi morala ganiti vsakega, vsaj nekoliko občutljivega

Irca, da Jema sploh ne omenim, niti ženski klopotei, ki so se zvečer oglašali na vasi in se norčevali iz mož, ki ne upajo pokazati vrat tem suhim biriškim trlicam. Kakor v vseh velikih krizah, tako je tudi tu najbolj nedolžna stvar izbila sodu dno. Kar nista mogla doseči pečenka in prepečenec, solze in klepetulje, to je dosegla nedolžna havanka, katero je kadil na vrtu očeta Lethebyja predstavnik zakona in dražil z njo nosnice Jema Deadyja, ki se je izprehajal po svojem vrtu, bil vedno bolj razburjen, zdijval v hišo in zavpil: »Noben svetnik ne bi mogel tega prenašati. Bess, glej, da ne zineš nikomur nobene besede. Daj mi gorke vode, mila in brisačo! Le hitro!«

Bess mu je hitro prinesla, kar je naročil in nato prestrašena pričakovala v kuhinji ter premišljevala in tuhtala, kakšno neumnost bo zopet napravil njen mož. Včasih je slišala iz spalnice neko mrmrkanje in po daljšem odmoru je prišel iz sobe Jem tako spremenjen, da ga je Bess komaj spoznala in kar ni mogla verjeti svojim očem.

»Za božjo voljo, ali si ti Jem ali je tvoj duh?« j vzklila vsa objokana.

Seveda pred njo ni stal nikak duh, ampak olikan nad šest čevljev visok gospod z gladko počesanim lasmi, oblečen v dolgo črno suknjo z visokimi ovratniki, katero mu je podaril oče Letheby. Nastopajoča noč, ki se je polagoma vlegala na vas, je vsaj za prvo silo zakrila vse rane, ki jih ji je zadal zob časa. Bess ga je občudovala in se mu končno zasmejala.

»V kakšno božanstvo si se pa spremenil?«

Jem se ni zmenil za to vprašanje. »Gospa Deady, danes ne bom prišel tako kmalu domov, ker bom moral preživeti večer v visoki družbi.«

Uro pozneje so bili trije gospodje v govorilnici očeta Lethebyja zatopljeni v tako živahen in neprisi-

Kranju je zapel mrtvaški zvon dr. Avgusta Mayrju, banovin, zdravniku. — V Smartnem pri Litiji so položili na mrtvaški oder trgovca g. Josipa Grudna. — V Novem mestu je zatislil na veke oči g. Pintar. — V Smartnem pri Celju je odšla po večno plačilo blaga žena, soproga bivšega županaga. M. Jezernik. — V Mariboru je zaspala v Gospodu gdč. Ema Bunc. V Ljubljani je umrl pisatelj g. Rado Murnik. — Istotam je umrla ga. Adela Zöhrer, vdova ravnateljice Filharmoničnega društva. — Pri ljubljanskem Sv. Križu so pokopali bivšega mizarja g. Avgusta Flanderja. — V Mariboru je odšel v večnost 73 letni upok. uslužbenec drž. železnice g. Rudolf Florijan. — Ne zavri jih, o Gospod, po svojem velikem usmiljenju!

Razno

d Duhovne vaje na Mali Loki pri Ihanu. Ta mesec bodo za žene in sicer od 26. novembra do 30. novembra. V decembru bosta dva tedaja za dekleta in sicer: od 3. do 7. decembra in od 17. do 21. decembra. Za gospodične od 27. do 31. decembra. Prav kmalu pišite na naslov: Sestre križarke, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

d Redna služba božja na šmarni gori je za letos zaključena. Ob ugodnem vremenu bo pa

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestiva, proti poroštvo i. t. d.

Zobozdravnik Dr. Jože Rant v Škofji Loki

od 14. novembra dalje ne ordinira
(Nadaljno zopetno ordiniranje sporoči)

vendar še sv. maša 8. decembra, 1. januarja in 2. februarja.

d O ti presneti dolarji! V Prekmurju na avstrijski meji pri Cankovi so napravili carinski obmejni organi dober plen. Primahal je do meje neki Američan, kakor imenujejo v Slovenski Krajini ljudi, ki so se povrnili iz Amerike. Nameraval je zopet nazaj v Ameriko, pa se je finančnemu stražniku Francu Verbostu čudno zdelo, da ima v žepih tako malo gotovine. Sledila je natančna telesna preiskava, ki je spravila na svetlo lepo vsoto dolarčkov; bilo jih je 7600, v samih stotakah in Američan jih je nosil na goli koži na trebuhu. Ker ni prijavil te vsote niti pri prihodu v državo niti sedaj pri nameravanem preko-račevanju meje, se mu je denar v smislu tozadnih strogih predpisov zaplenil. Organi obmejne straže so ga odpremili z zaplenjenimi dolarji vred gornjeradgonski carinarnici, kjer čaka nadaljnje usode.

d Ubijalec znanega »vojvode Lune« (bivšega demokratskega narodnega poslanca Dragoljuba Jovanoviča) policijski agent Protić je bil v Nišu obsojen na 5 let težke ječe in mora plačati pokojnikovi vdovi 18.000 Din odškodnine in vse druge stroške.

d Revmatiki, kateri uporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsafluid, Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tem domačim sredstvom in kozmetikom, ki se je obneslo skozi 35 let. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povzod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih steklenic ali 2 veliki specialni steklenici 58 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzart 16, Savska banovina.

Posvečuj prazniki

Brezposelnost je tolika, kakor še nikoli, kar pomni najstarejši ljudje. Na tisoče išče dela in zaslužka, ki bi radi prijeli za vsako delo. Pa vseeno se dela ob vseh tedaj in praznikih. Naj navedem samo par primerov. Na veličastni skupni praznik vsake katoliškega sveta, v nedeljo, posvečeno Kristus Kralju, smo videli na potu v cerkev iz cerkve, kako so delavci delali v Ljubljani na Resljevi cesti, ki se tlakuje. — V bližini stolnice so popravljali izlozbo neke trgovine. Namesto slavošpeva Najvišjemu Kralju na dela dleto in žaga. — Tam ob Ljubljani je bil vresčati vrtni sveder ob brnenju zračnega kompresorja in piskala je mala lokomotivna stroja, ki odvažala smrdljive izkopine iz struge. — Itd. Vsa taka in podobna težakša dela se izvršujejo, ko bi moralo počivati delo po boji in človeški postavi in ko počiva marsikak delavnik. Zakaj pa se ne najame par delavcev več, ako mora biti delo dovršeno res ob določenem času? Sicer se nam kak določen rok ne zdi niti potreben niti resen pri takih delih, ko par dni ne prihaja v poštev. Katoliška javnost se opravičeno zgraža nad tem in z vso pravico zahteva, da se ukinejo vsi prazniki vsa dela brez izjeme. Sicer bo še slabše, kot je že.

F. K-n.

Pravi pot za dosego lepih belih zob

kakor tudi istočasna odstranitev neokusno barvanega zobnega slojka je sledeč: Izistite malo klorodonta Chlorodont zoben pasto na suho Chlorodont zoben pastičko (t. j. specialna ščetka z zobčastimi rezni, drgnite svojo zobe od vseh strani, kakor tudi od zgoraj in vzdol. Pomagajte si nato ščetko v vodo, ter izplaknite si usta temeljito, grgrajte s Chlorodont ustnico. Uspeh je premetljiv. Neokusna barva zobnega slojka je izginila in ostane Vam v ustih prijeten svež obliž. Zadrževanje izkoren Chlorodont zoben pasto 7 dni. 8.— in Din. 13.— Dobiva se povsod

Ijen pogovor, da bi človek v prvem hipu mislil, da so to že stari znanci. Gospod, ki je sedel v sredini, se je kmalu sprijaznil s svojima stanovskima tovarišema — predstavil se jima je kot vaški birc — in ju pomiloval, ker sta morala v tem slabem vremenu zapustiti Dublin in prijetno mestno življenje, svoji ženi in otroke ter oditi v to zakotno, pozabljeno, umazano vas, ki se imenuje Kilronan.

»Ni ravno tako slabo,« je odgovarjal drugi z ostrim škotskim akcentom. »Videl sem že slabša gnezda kot ta.«

Nato je prešel pogovor na različne možne nevarnosti in kmalu se je izkazalo, da v vseh deželah Njegovga Veličanstva ni bolj uporne in divje vasi, kjer bi človek ne bil varen življenja kot med temi zahrbtnimi ščurki v Kilronanu. »Le pomislite, kaj so naredili v osvobodilnih bojih! Nadalje: ali niso obesili njegovega prednika, najbolj poštenega človeka, ki je sploh kdaj živel. Potegnili so ga iz postelje in ga pribili za uho na vrata, kjer so ga sosedje drugo jutro našli mrtvega.« »Toda policija?« »Kaj policija, ona mora najprej zavarovati svoj hrbet. Pustimo te divjake in pojdimo raje nekoliko v gostilno gospe Haley. Boljše gostilne ne dobite niti v Dublinu.«

»Toda, kdo bo tu pazil?« sta odgovorila tovariša in s strahom gledala okrog sebe.

»Prazne besede! To je varno kot da nosite s seboj v žepu jih je tolažil.

Trije lepo oblečeni gospodje so zavestno korakali po temnem klanecu navzdol, previdno jih je vodil oni, ki je šel v sredini, položil jima je roki pod pazduho in kadil svojo cigaro s tolikim dostojanstvom in užikom, kot da je prišla z otoka Kube.

»Strašna tema je tu. Človek sam ne bi vedel kdaj je dobil kamen v glavo,« je šepetal eden.

»Ali kroglo mimo ušes,« je previdno pritrjeval srednji.

»In kakšne ceste imate tu?« se je pritoževal tretji.

»Vsaj plinsko razsvetljavo bi lahko napravili.«

»Kaj bo plin! V kratkem dobimo najbrže elektriko. Ni še dolgo, kar je župnik govoril o njej in če župnik kaj omeni, je toliko, kot da bi tisto že imeli. Toda smo že na cilju. Poslušajte! Sem notri zahaja tudi neki divjak, katerega imena ne smeta spregovoriti, sicer bosta sama nosila posledice. To vama je največji zanikerniški in pretepač, ne zmeni se ne za sodnika ne za papeža ne za župnika. Samo njega se boja. Povedal vama bom tudi njegovo ime, da si ga zapomnita: Jem Deady. Pazita, da bosta molčala!«

Mala prijetna družba je bila zbrana v »štibelcu« gospe Haley. Soba je bila gorka in svetla, v kotu je stal klavir, po sobi se je širil duh po rumu in limonah, duh cigar in dim sta povzdigovala razpoloženje. Slučajno je nekdo izmed »kmetov« pogledal v sobo, toda takoj se je moral zopet umakniti. In kmalu se je zgodil čudež: oba krajna birača sta pričela naročati rum in likerje, samo srednji gospod z baržunastim ovratnikom je pil samo limonado. Kaj takega se še ni zgodilo. Sodnijska uradnika sta ga skušala pregovoriti, a vse njune besede so bile bob ob steno.

»Bodite vendar pametni in pokusite to izborno kapljico!« je rekel prvi in porinil gospe Haley prazno steklenico.

»Na vaše zdravje, gospe Haley!« je zaklical drugi, ki mu je pijača že stopila v glavo. »Hura!«

Tako je hitro mineval čas.

Dve ženi pa sta s strahom in grozo pričakovali jutro. Liza se je čutila pred zakonom odgovorna za varnost obeh uradnikov in se tresla ob misli, da jo bodo odpeljali v Dublin, vtaknili v ječo in morda celo

mest, so videli, kako se stvari razvijale. Na grobovi, ki jih imenujemo »pred-dinastične«, so našli namreč na 3-4 metre debelo plast zemlje. Ko pa so to plast odkopali, so našli na čisto drugačne ostanki nekdanje kulture kakor prej. Vidi se različne, kako ta plast deli dve kulturi. Računski dolžajo, da je moral biti vesoljni potop okoli leta 3300 pr. Kristusa; to tudi trdi starodolov Langdon. Ameriški staroslovci pa so našli še druge napise, iz katerih se vidi, da je bilo tedaj potopljeno veliko mest; doslej jih je našli šest. V vseh teh mestih se je bila razvila posebna omika, njene sledove pa odkrivajo danes.

Delo tudi za bolne zdravo. V dr. Rollierjevem sanatoriju v Leyssu, ki leži 1450 metrov nad morjem, so uvedli za pospešitev zdravljenja jeličnikov telesno delo. Bolniki s kostno tuberkulozo so priležni, da mesec in pol, večkrat tudi leta ležijo v se solnijo. Polno telesno mirovanje postane sčasoma za bolnike velika duševna muka. Klinika je

PO DOMOVINI

Novi grobovi

(Sv. Lenart nad Škofjo Loko)

V kratkem razdobju so se dvakrat oglasili trtvaški zvonovi. Ni se še posušil grob, kamor smo položili blago in tiho ženo Marijo Tavčar, mater dveh duhovnikov, župnika v Poljanah in misijonarja, že so na Vseh svetnikov vnočili zapeli zvonovi svojo žalostno pesem. Preselila je v večnost po dolgem trpljenju, ki ga je tako vdano prenašala, Helena Rant iz Zg. Luče. Zapustila je žalujočega moža in devet otrok, ki pač najbolj občutijo, kaj jim je bila njihova dobra in skrbna mati. Bogu v nebesih, kjer se sedaj raduje, pa je znano, koliko dobrih del so storile njene roke. — Naj obe blagi ženi živata zaslužno plačilo in prosita za nas!

Prosveta.

(Devica Marija v Polju.)

Prosveta »Polje« je na svojih zadnjih dveh prostih večerih proslavila spomin smrti dveh najslušnejših mož: škofa Slomška in dr. Kreka. Na Krekovi proslavi je predvsem ugajal dramatični prizor »Stree«, ki je bil z zamislekom vprizorjen, tudi deklamatorji so lepo prednašali. Le škoda, da je bila tako lepa in pomenljiva proslava pičlo oblikovana. — Prihodnji prosvetni večer bo v ponedeljek 14. novembra ob 8 zvečer. Na sporedu je poleg drugega tudi misijonsko predavanje o Indiji — Bengalijsi. Ob tej priliki se sprejemalo tudi prostovoljni darovi za misijone. — Poročil se je odbojnik »Prosvetec« g. An'ton Pavčič z g. Srečom Lajčevičem. Poročil ju je predsednik g. Slatič. Novoporočencema, ki že več let sodelujeta na našem odru, želimo mnogo sreče in blagoslova v novem stanu.

Smrt kosi

Št. Jošt nad Vrhniko.)

Pogosto se oglašja pri nas mlinski zvon. Že sedaj je nad polovico več mlincev in letošnjem letu, kakor jih je bilo lansko leto. 17. oktobra je zatisnil oči Ivan Kogovšek, županov sin. Dan poprej so pokopali zidarja Janeza Sečnika, ki je bil jako priljubljen. Bil je najstarejši fant

butanjske podružnice; star je bil 67 let. Nekaj ur pred smrtjo je poklical duhovnika, določil pogrebe, ki naj ga nosijo in kmalu nato umrl. Umrla je tudi Jesenovec Marija, stara 76 let. Naj v miru počivajo. Ostalim pa naše sožalje.

Dve novici

(Polica pri Višnji gori)

Po daljši, težki bolezni je umrl mladi gospodar g. Milan Skubic, star 33 let, cerkveni ključar in gostilničar znane »Možakove« gostilne in bil pokopan minulo soboto. Imel je zelo lep pogreb; Peveci so mu zapeli par žalostnih. Več let se je solal v Ljubljani, odšel v svetovno vojno, odkoder se ni vrnil popolnoma trdnega zdravja. Bil je vedno odločno krščanskega mišljenja. Zapuščena žalujoča vdova z dvema otrokoma, mater in brata. Počivaj v miru božjem! Vsem pa, ki so ranjake spremili na njegovi zadnji poti in molili za njegovo dušo, prisrčno: Bog plačaj! — Po prizadevanju g. Fr. Drobniča je nova, kratka cesta od Drobniča skozi »Pasjo dolino« do Dol s pomočjo nekaterih gospodarjev in malo denarni podporo v glavnem dovršena. Treba jo bo še tu in tam dobro posuti. Bila pa je gotovo potrebna.

Smrtna kosa

(Lipsenjski pri Grahovem)

Na praznik Vseh svetnikov smo pokopali blagega moža g. Janeza Kotnika. Bil je dolgoletni naročnik Domoljuba in mohorjevih knjig. Bil je vzoren krščanski mož, katerega je soočevala cela fara. Naj v miru počiva. Ostalim naše sožalje.

Na izredni občini zbor (Metlika.)

Veliko je bilo razburjanja med ljudmi radi denarne krize. Ne dobiš ga denarja, pa ga ne dobiš, pa če se tudi hudicu zapišeš, ali če se na glavo postaviš. Kdor bi kaj v žepu imel, bi mu padlo morda ven, toda kdo ga ima? In tisti, ki ga ima, se na glavo postavi ne bo. Njemu tega ni treba. Malo so se duhovi že pomirili.

ker vsak sprevidi, da se kar ne da pomagati toda težko je razumeti, zakaj bi človek ne mogel in ne smel gospodariti z lastnim denarjem. Za 20. november sklicuje tukajšnja Hranilnica in posojilnica vse člane in vlagatelje na izredni občini zbor, da oni povedo svoje, zadruga pa tudi svoje.

Novice

(Podzemelj)

Na Martinovo nedeljo, 13. novembra, ko bo farno žegnanje, priredi domače Katoliško izobraževalno društvo lepo igro v treh dejanjih: »Pri kapelici«. To bo prva prireditev v novi dvorani. Začetek točno ob 3 popoldne. Vljudno vabljeni! — Naša župna cerkev je letos zelo prenovljena. Imamo lepe nove klopi v cerkvi in na koru. Kor je povečan in preurejen. Za sveto birmo pa smo dobili novo obhajilno mizo. Vsa dela je v splošno zadovoljnost izvršil domačin Jožef Jakša iz Gradaca. — Smrt ima letos bogato žetev. Pred vsem jemlje otroke iz materinega naročja. Tudi prav, bo več svetnikov v nebesih, ko je odraslih tako malo! Izmed 48 dosedaj umrlih, je 25 otrok. Najbolj prizadeta je družina Renka iz Kloštra, kateri sta pred leti umrla dva, sedaj na Vse svete pa še ostala dva; dalje družina Jurejevčič in Filak iz Skritlj, enemu so umrli trije, drugemu dva. Pred enim mesecem smo pokopali uglednega moža Matijo Gregorčič, posestnika in gostilničarja. Umrl je za rakom v želodcu. Bil je zvest in dolgoleten naročnik »Domoljuba«. Svetila jim večna luč.

Štrajk v tovarni lesnih izdelkov

(Jurklošter)

Križev je po svetu dosti. Tudi v Jurkloštru jih imamo. Ne samo na pokopališču, kjer jih ne manjka, ampak križe ima tudi delavstvo v tovarni. Res, prave delavske križe imamo. Kaj pa je križ za ubogega delavca, ki ima dve roki za delo, pa po več ust za nasititi? To je križ, če ni za moko denarja, ne za zabelo, ne za petrolej, niti za sol. Take križe ima pa sedaj naš tovarniški delavec. Kaj mu je kazalo drugega, kot stankati. V ponedeljek, 24. oktobra so začeli. V četrtek je prišel iz Ljubljane banški zastopnik in tajnik strokovne zveze, da bi se pogajali s graščakom, posestnikom tovarne. Pa se niso mogli pobotati. Morda bi bili delavci

navedla za bolnike ročno delo. Na posteljah so pritrjeni različni stroji in priprave na električni pogon. Bolnik more tako ležati na soncu — bodisi vznem ali na trebuhu ali pa tudi sedeti, kako pač zahteva bolni ud — obenem pa delati na stroju, česar je pač kdo izpuščen. Na ta način bolnik pozabi na svojo bolezen in se na najlepši način razvedruje. Delo se je izkazalo ko izvrsten pospeševalec zdravljenja.

Drežposelnost. Kaj pa delaš prijatelj, da si tako zretil? Nič.

Ne more razumeti. — Mene deena noga strašno boli, gospoda doktor! — To je starost, moj dragi, starost! — Kako? Starost? Saj je leva nova ravno tako stara kakor desna, pa me nič ne boli!

Slabo razumela. — Kaj tvoj ženin nima nič premoženja? Saj si vendar pripovedovala, kako je bogat! — Jaz sem rekla le, da ima več denarja kakor pamet!

Pri zobozdravniku. Ta ko, zdaj bo pa še malo ubolelo, toda ne bojte se preveč, stisnite junaško tibe in odprite široko usta.

obesili, če se jima kaj zgodi. Njena tovarišica pa je bila gospa Deady. Ko je udarila ura v stolpu enajst, je pričakovala, da bo vsak trenutek zaslišala na vratih znano trkanje. Toda nič. Pol polnoči... polnoči... Jema še vedno od nikoder. Pol ene je že bilo, ko je zaslišala za hišo v pesku znane korake. Bess je hitro odprla in Jem je planil v kuhinjo. Pričelo se je izpraševanje.

»Ne izprašuj me, ker ti nočem lagati!« je kratko odgovoril Jem. »Ali imaš kaj večerje?«

Hitro mu je prinesla kruha in slanine. Jem je takoj planil po kruhu.

»Zagrni okno na prednji strani, Bess!«

Bess je ubogala in začudeno gledala moža.

»Jem!« je rekla. »Bog mi odrušti, če ti bom storila krivico, toda meni se zdi, da si popolnoma trezen.« Jem je prikimal.

Nekdo je z vso silo potikal na vrata. Vstopila je Liza.

»Kje sta uradnika, Jem?«

»No, ne vem. Pred pol ure smo se razšli pred vašo hišo in sedaj sta gotovo že v svojih gorkih posteljah.«

»V hiši jih nile je zakričala. »Kaj ste vendar naredili, Jem? Za božjo voljo —«

»Vse vam bom povedal, kakor je bilo. Pripeljal sem gospoda do vaših vrat, jima segel v roko, želel lahko noč in šel domov. Ali ni bilo tako, Bess?«

»Do zadnje pičice!« je hitela.

»Pojdite lepo v posteljo,« je Jem svetloval Lizi, »in sanjajte o lepši bodočnosti! Gospoda sta dovolj stara, bosta že sama znala priti v posteljo.«

»Kakšno neumnost si pa zopet napravil!« je stopila Bess pred moža, ko je odšla Liza. »Enkrat se je zliž zaradi prazne fige, drugič —«

»Klepetulja!« jo je zavrnil Jem, pokleknil poleg postelje in pričel svojo večerno molitev.

Drugi dan je bil praznik Vseh svetnikov.

Jem je kot praktičen katoličan šel k obema svetimama mašama in si nato privoščil kratek izprehod proti morju, da se naužije svežega zraka. Mirno je kadil in štel pesek ob morju. Hipoma pa se je ozri na dve visoki skali kakih sto metrov od obale, ki so ju ljudje imenovali Krava in Tele, ker je bila ena manjša. Te skali prav za prav Jema nista posebno zanimali, saj ju je že mnogokrat videl. Toda ob robu, prav tik nad morskimi valovi, ki so se srdito zaletavali v skali, sta stali dve bitji, kakršnih Jem še ni videl. Lasje so jima bili razmršeni, obraz umazan, obupno sta klicala po pomoči, toda Jem je kmalu videl, da rešitev ne bo lahka in se ni dosti brigal zanj.

»Halo, vi, tam!« sta zaklicala znova, ko se je veter nekoliko podelal.

»Kdo pa sta?« ju je spraševal Jem. »Ali sta priplavala iz Amerike ali ušla iz kakega ciganskega cir-kusa?«

»Fant, pojdi po stražnika! Takoj!«

»Ja, naročal bi vsak,« se je ujedal Jem. Postal je kmalu prijaznejši. »Kaj pa naj porečem, če so gospod še v postelji?«

»Povejte mu, da sta tu dva zastopnika Njegovega Veličanstva, katere je neki lopov zapeljal na ti skali!«

»In kaj, mislite, da bi mogel stražnik napraviti?« Jema je stvar pričela zanimati.

»Kaj? Čoln naj vzame in naju reši, ali ne?«

»Poglejta predse in pomisli, kdo bo toliko neumen in se v tem vremenu vsedel v čoln.«

Res. Voda je kipela, se zaletavala ob skalo in zopet odbijala. Dohod je bil nemogoč.

odnehali, ko bi g. graščak hotel le nekaj dati. Pa ni hotel. Morda bo pa poslej še več križev, na obeh straneh.

Jubilej. (Trbovlje.)

45 letnico petja v slavo božjo obhaja te dni naš organist g. Ličar Miha in 40 letnico organistovanja v Trbovljah, prej je bil 5 let pri Sv. Jodetu.

Organi, ki jih je pred leti, so zdaj, z glasu je ves čas gojil pravo cerkveno glasbo in se trudil podati vedno najboljše.

Takoj po prihodu v naš kraj je s petjem in tamburanjem sodeloval pri narodnem prebujanju tedaj še nemškutarskih Trbovelj, a tudi pozneje in sedaj je menda povsod zraven, pripravljen pomagati, kjer se goji lepa pevka umetnost.

S prav tolmarsko delavnostjo in vztrajnostjo — doma je s cerkne na Goriškem — si je ustvaril lepo domačijo. Klub 68 letom je še vedno neumoren in točen bodisi na cerkvenem koru, ali pa pri svojih gospodarskih opravilih. Bog mu ohrani to zdravje in trdnost še mnogo leta!

Razno. (Motnik.)

Na praznik Vseh svetnikov popoldne, ko se povsod spominjajo svojih dragih rajnih, smo tudi pri nas imeli lepo slovesnost. Spomnili smo se ne samo onih, kateri počivajo na domačem pokopališču, temveč tudi onih, ki so pustili v svetovni vojni svoje življenje. Naš spomin nanje še živi. Skoraj nobeno oko ni ostalo suho, ko je g. župnik po končanih molitvah pred spominsko ploščo imel kratek govor v spomin padlim in so nato domači fantje lepo zapeli dve žalostinki. — Domače prosvetno društvo bo imelo v nedeljo 13. novembra ob 3 popoldne svoj redni letni občni zbor. Vsi člani in članice, kakor tudi prijatelji družba se za gotovo udeležite!

Velika tatvina s plesom. (Ribnica.)

Komaj so eno tatvinsko in roparsko družbo v ribniški dolini spravili na varno in so se globoko oddahnili v doletenjem koncu doline okrog Dolenje vasi, že se je zopet preplašil gorenji konec okrog Zlebiča. V nedeljo dne 6. novembra je bila v gostilni Jožeta Henigmara v Zlebiču večja družba, ki je pila in plesala. Gostilničar je hodil v spalnico, ki leži nasproti gostilniški sobi, menjal denar. Domači sinko je v tej sobi pisal šolsko nalogo. Okrog 7 zvečer se deček za nekaj hipov odmakne k sosedu, ključ pa je ostal v vratih. Ko se je deček vrnil, je že bilo vse razmetano po sobi. Gospodar je pogledal omare in opazil, da so mu drzni talovi odnesli v teh trenutkih 21.000 Din gotovine, hranilnih knjižic v visoki vrednosti, menda nad 40.000 Din, več obleke in drugih stvari. Harmonika in ples eta zabrisala vsak ropot, tako da nihče ni motil tatov pri njihovem drznem postu. — Zopet opomin, naj ljudje ne hranijo toliko denarja doma.

Smrtna kosa. (Ribnica.)

Umril je mož, kje tak je še med nami kot on, ki spi v pregodnji groba jami. V nedeljo 6. nov. je bil pokopan pri Sv. Križu Anton Lesar, posest na Jurjevič, brat g. Janeza Lesarja, župnika v Smarternem pod Smarno goro. Bil je operiran na stopcu, pritisnile pa so komplikacije, ki so ga v

nekaj dnevih spravile v grob. Bil je kremenit značaj in pošteni, zato tudi povsod viden in javnem življenju. Bil je dolgo let obč. odbornik, odbornik Hranilnice in posojilnice v Ribnici, član šol. odbora, cela desetletja ključar podružne cerkve Sv. Križa, za katero je skrbel kot za svoj dom. Skrben oče svoji družini, pa celo življenje zvesto in nemotno vdan Bogu in Cerkvi. Bil je tretjerednik, zvest član Apostolstva mož, marljiv naročnik kat. listov, svetel zgled krščanskega moža. Njegova neprilipjena iskrenost je vzbujala pri vseh spoštovanje, ki mu ga je tudi na zadnji poti izkazala nepregledna množica vseh slojev in stanov. Takega spreveda, ki se je v večernem mraku pomikal od njegove hiše do drugega doma pri Sv. Križu, je bil vzorni mož vreden. Počivalj v miru, blaga duša, ob cerkvi Sv. Križa, ki si jo tako ljubil in negoval! Žalostno rodbino pa tolaži Bog!

Duhovnika imamo. (Muljava.)

Skoraj bi pozabili za javnost važen dogodek tukajšnje soseske. Naša večletna želja se je 4. sept. izpolnila: dobili smo stalnega dušnega pastirja v osebi g. Pavla Podbregarja. Soseska se je ves teden pripravljala za slovesen sprejem prvega dušnega pastirja. Lep, krasen dan je bil. Na križišču ceste v vasi, ki vodi v cerkev, je čakala vsa soseska in mnogo okoličanov, ko se pripelje težko pričakovani g. Pavle v spremstvu preč. g. duhov. svetnika župnika iz St. Vida. Po lepih pozdravih šolske deklice in domači mož in fantov, se je razvil spreved v cerkev, vso okrašeno z vencem in šopki, med pritkavnjem zvonov in pokanjem toplicev. Cerkevni govor je imel preč. g. župnik krški. Popolne po slovesnih litanijah je blagoslovil g. župnik iz St. Vida novo cerkveno hišo (novo župnišče) ob veliki udeležbi ljudstva. — Naj še pristavimo: novi stari muljavski, podpirajmo i nadalje cerkev in našega dušnega pastirja z isto ljubeznijo kot smo gradili bodoče župnišče, da se naši ideali uresničijo, da postane s časom naša ekspozitura samostojna župnija. Morda ne mi, pač pa naši zanamci bodo lahko dočakali to srečo.

POZORI

Došli novi ostanki trpežnega sukna za obleke in ostanki kambrika

HALO!

Dobi se

„PRI ZMAJSKEM MOSTU“

Ivan Štrukelj
Ljubljana, Resljeva c. 2

ZAHVALA

Podpisani Anton Kodrič,
Preša 11. p. Majšperg se
najiskrenejše zahvaljujem

„KARITAS“

posmrtninskemu oddelku Vzajemne zavarovalnice, za izplačano posmrtnino po moji sorodnici Dojanko Mariji, ki je v osmem mesecu zavarovanja nenadoma umrla. Moja dolžnost je, da „KARITAS“ vsem najtopleje priporočam kot solidno in popolnoma varno ustanovo.

Anton Kodrič, l. r.

Preša, 4. novembra 1932.

Pozor! „KARITAS“ Pozor!

Vsi, ki ste rojeni: l. 1858, 1863, 1868, 1873, 1878, 1883, 1888, 1893, 1898, 1903, 1908, 1913, 1918, 1923 pristopite v „KARITAS“ še ta mesec. Če se zavarujete pozneje, boste pri istem prispevku zavarovani za manjši znesek.

Vzajemna zavarovalnica
oddelen „KARITAS“ Ljubljana

Listnica uredništva

Srečko Z. Pariz: Po tiskovnem zakonu, ki velja v naši državi, so taki dopisi kaznivši. Zato Vašega dopisa ne morem priobčiti. Pozdravi! I. M. v T.: Vprašate, če vam svetujem, da bi v Vašem društvu igrali igro »Spanska maha«. Sicer to ne spada v naš delokrog, ker dajejo društvom navodila glede iger njihove prosvetne centrale. Kolikor je meni znano, Prosvetna zveza v Ljubljani te igre ni nikdar postavila v seznam onih iger, ki so primerne za odrasle društva. Če ve, zakaj ne. Kolikor vem, igra taka, da ne spada na pošten oder, zlasti ne, kjer tvori večino igralcev nedorasla mladina. Igre, ki so polne opoljskih, spolnost dražetih prizorov in stavkov, ne izobražujejo, ampak pohujšujejo. Kvarni vpliv takega klafaja je mnogo večji, če se podaja v lepi, salonski obliki na odru, kot pa če ga človek sliši v kaki beznici. Nikar ne dajate svojemu članstvu sstrupljene hrane, ko imate solidne in zdrave vse polno. Prepustite igre s tako vsebino drugim, o katerih vemo, kaj z njimi hočete.

Radio

od 10.—17. novembra 1932:

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet, 22.15 Čas, poročila. — Četrtek, 10.30: 18.30 Italijansčina, 19.00 Zadrudništvo in spletno zavarovanje, 19.30 Pogovor s poslušalci, 20.00 Prenos iz Ljubljanske opere. — Petek, 11.30: 11.15 Šolska ura, 10.45 Mirovna ideja, 18.30 Zvezljepisno predavanje: reka Soča, 19.00 Francščina, 19.30 Gospodinska ura: O domačnosti, 20.00 Zgodovina filozofije, 20.30 Komorni trio. — Sobota, 12. nov.: 17.00 Salonski kvintet, 18.00 Angleščina, 18.30 Gimnastične vaje, 19.00 P. glavje iz sociologije, 19.30 Planine in planinci v gornjesavski dolini, 20.00 Primorski večer, uvaja klub primorskih akademikov, 22.15 Salonski kvintet. — Nedelja, 13. nov.: 9.00 Smisel gimnastika, 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz zvovala sv. Stanislava, 10.00 Versko predavanje, 10.30 O šahu, 11.00 Salonski kvintet, 12.00 Čas poročila, plošče, 15.15 Postanek in razvoj ženskega pokreta, 15.45 Cvirnov jazz, 16.30 Martinovanje na Dolenjskem, 17.30 Plošče, 18.30 Simfonija d-dur na ploščah (Franck), 20.45 Fantije na vasi, 21.15 Salonski kvintet. — Ponedeljek, 14. nov.: 18.30 Esperanto, 19.00 Srbovaščina, 19.30 Zdravstvena ura, 20.00 Prenos iz Zagreba. — Torek, 15. nov.: 11.15 Šolska ura, Boka Kotorska, 18.30 Nemščina, 19.00 Gospodarska in socialna vzgoja, 19.30 Orientacija v zvezdnatem nebu, 20.00 Il. Ravag koncert, prenos iz Dunaja. — Sreda, 16. nov.: 17.30 Otrški kottiček, 18.00 Salonski kvintet, 19.00 Ruščina, 19.30 Literarna ura, 20.00 Glasbeno predavanje, 20.30 Klavirski koncert ge. Smalc-Svajgerje, 21.10 Salonski kvintet.

Naznanila

n V Domu duhovnih vaj, Zrinjskega ceste 1 v Ljubljani, bodo duhovne vaje za fantje: dne 19. do 23. novembra; 26. do 30. novembra in od 5. do 14. decembra. Za moške: od 10. do 14. decembra. — Vodstvo Doma.

n Prosvetno društvo v Vel. Laščah priredi v nedeljo dne 13. novembra ob 3 popoldne trilejansko burko »Zmešnjava na zmešnjavo«, ki nudi obilno smeha in zabave. Prijatelji društva vabljene.

n Boh. Bistrica. Prosvetno društvo igre »Zakleti grade zaradi nastalih ovir ni uprizarilo dne 6. novembra, temveč je bo v nedeljo 13. novembra ob 3 popoldne.

n Borovnica. Prosvetno društvo v Borovnici vprizori v nedeljo, 13. novembra igro »Gamberška kronika« ob 3 popoldne. Pridite! Vljudo vabi odbor.

n Št. Pavel pri Preboldu. Katoliško izobraževalno društvo priredi na Martinovo nedeljo dne 13. novembra ob 3 popoldne v Društvenem domu v Št. Pavlu priljubljeno ljudsko igro s petjem v 3 dejanjih »Pri kapelici«. Vljudo vabljene vsi, kateri znate ceniti delo naših poštovnih igralcev in želite postignega razvedrila. Žal vam ne bo! Da bo tudi smeha zadostna mera, skrbela bosta Jurček in pa stara Jera! — Med odmoru kupite, po predstavi nastop pevekega zbora. Bog živi!

n »Karitas«. Pojanila in prospekte dobite pri: Vzemna zavarovalnica oddelke »Karitas«, Ljubljana; podružnica Celje, palača Ljudske posojilnice; glavno zastopstvo Maribor, Loška c. 10; glavno zastopstvo Novo mesto, Ljudska posojilnica; vsi kupni uradi; krajevni zastopniki požarnega oddelka Vzemne zavarovalnice ter vsi farni zastopniki oddelka »Karitas«. Telefon štev. 25-22, 25-21; železni račun štev. 16049.

Fige in slive za žganjekuho oddaja po nizkih cenah **Ivan Jelač** in Ljubljana, Emonska cesta št. 24

Mlada žena: »Skušala sem nekaj skubati čisto po svoje sestavljenjo, pa mi je mož rekel, naj jedam najprej psu. Ali ni to grdo od njega?«
Sosea: »Da, zelo! Sem mislila, da je on večji prijatelj živali.«

Denar

naložiš najbolje

če kupiš slamorezno in druge poljedelske stroje, plug, brano, kotle za krmno in žganjekuho, vodovodne cevi in črpalke za vodo in gnojnice, kuhinjsko posodo, čebelarstvo potrebščin in vse drugo železnino pri trvdki

Fr. Stupica

monopolna zaloga razstreljiv

Ljubljana, Gosposvetska cesta 1

Po dolgem času sta se dva stara znanca sešla.
»Kaj pa počenjate?« vpraša Martin Janeza.
»Pošne golobe prodajam,« odvrne Janez.
»Pa ti dobro uspeva kupčija?«
»Izvrstno. Golobe, ki jih zjutraj prodam, so opoldne že spet doma pri meni.«

DOBRO OHRANJENA OKNA, POLKNA, VRATA
lepe slike v okvirjih, lončene in železne peči, klopi, stole — poceni prodam. — Ljubljana, Dunajska cesta št. 31-II.

Martin je obiskal svojega tovariša organista na deželi: »Praviš, da imaš mešan zbor, a jaz vidim samo moške.«
Organist se je nasmehnil: »A vendar je mešan zbor kajti nekateri znajo peti, nekateri pa ne.«

DELO

v teh težkih časih se more še najti dobiti a ustanoviti domače pletarne. Mi damo vsakomur tekoče delo, kar smo odjemali za ple enice. dobavimo prejo in tpiat. o zaslupek za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. Valučaju, da hočete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis prospekte na trvdko Domača Pletarska Industrija Josip Kalia, Maribor. Trubarjeva ul. 2. oddelke 4.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali oje prostor velja za enkrat: Dn 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščin ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vavencev in narobe.

Mlinar dobi službo. Nudim službo za prvovrstnega mlinarja za kmetako mleto na Kr., 6 parov kamnov, stope. Redi se tudi do 15 prašev. Temničani z družino imajo prednost. Naslov v upravi »Domoljuba« št. 15.957.

Dva valenca sprejemem takoj, z vso okrho. Gerden, strojno mi arstvo, št. Vid pri Stični.

Apneni preb vagona dobava. Apnenice Mirko Weinberger, Zavrte ob Savi.

Seme domače črne dete je kupuje semenska trgovina Josip Urbanec, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 8.

V Večah 91 oddam enosobno stanovanje. Cena nizka

Posojila za odkup zemljiških knjižnic, dolga, nakup posojstva in zidavo biš poteljuje: »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. Išče zastopnike.

Čevlje, kipekaj vzdrže, proti mrazu in mokroti. Vam naredi Jernej Jeraj, Zapoga 10 p. Smlednik.

Kmetko dekle zaposljuje za pomoč v gospodinjstvu sprejme Cerar Peter. Domžale.

»Poznam slikarja, ki je tako umetno naslikal pajčevino na strop, da se je služkinja pol ure prižadevala, da bi jo odstranila.«

»Tega ti pa ne verjamem.«
»Zakaj ne, gotovo se dobe takšni umetniki.«
»Tisto že, ampak služkinj ni takih, ki bi se toliko trudile.«

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Brinje in fige dobite zopet v najboljši kakovosti pri **FRAN POGACNIK-u**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitnice)

Kdor hoče kupiti šivalni in pisalni stroj na hranilno knjižico, ga dobi pri trvdki

IVAN JAK IN SIN

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 2.

Seno in slamo

dobavlja po konkurenčnih cenah Gospodarska zveza Ljubljana.

Zadovoljni bodele

s postelnim perjem, katero kupite v dobri kvaliteti in jako poceni v

Trgovskem domu STERMECKI, Celje 19

Mešano perje kg 28 Din, boljše 40 Din, skubljeno 52 Din, belo 110 Din, fino belo 160 Din, sivi puh 75 Din, beli polpuh 210 Din. Velika izbira žime, afrika, gradla in inleta za žimnice in pernice ter raznega belega postelnega perila.

Zahtevajte brezplačni, bogato ilustrirani cenik!

Žeanc najboljšega okusa

dobite, če uporabljate priznane prvovrstne bakrene kotle za žganje kuho trvdke

Josip Otorepec

iz Ljubljane, Za gradom 9 (ob koncu Strleške ulice)

Stalna zaloga, dolgoletne izkušnje, nizke cene, za vsak kotel garancija.

SUHE GOBE

plačuje po najvišji ceni.

SEVER & KOMP. LJUBLJANA

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovinski premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavžarski in plinski

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 15, I. nadst.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Provandein

Opozorilo prešičerejcem!

Znameniti belgijski preparat, znan širom sveta, ki prepreči bolezni pri svinjah in jih zrediti za 2-3 mesece poprej. — Tovarna tega izvirnega preparata je v želji, da ga porabljajo vsi svinjare, vključno krizi sklenila, da ponovno zniža cene. Izkoristite priliko in kupite takoj pri Vašem trgovcu originalno škatljo ca. 880 gramov, ki stane sedaj samo Din 25.—, in hitro se bodele prepričali o istinitosti naših trditve. **GARANCIJA**. V slučaju neuspeha vrnemo neizrabljeno količino nazaj in vrnemo vsa denar. Ako ga v našem mestu ne dobite pošljite nam in mi vam pošljemo vsako količino. Navodilo uporabe se nahaja v našem jeziku v vsaki škatlji.

Generalni zastopnik za Dravsko barrovino
JOSIP JUNC, LJUBLJANA, Aleksandrova c. 5-II.

USPEH ZDRAVLJENJA

zavisi v prvi vrsti od tega, da poznamo pravi vzrok bolezni, saj nas le narava sama s tem, da občutimo bolečine, hoče opozoriti, kje je zdravje v nevarnosti. Za revmatične bolečine, prehlad, za masajo, trganje v členkih, bolečine v križu, obrazu in vsem telesu

imejte pri hiši pravi Fellerjev Elsa-fluid, ki se uporablja že nad 35 let. Fellerjev Elsa-fluid se dobi v apotekah in tozadevnih trgovinah po 6, 9 in 26 Din. Po pošti najmanj 1 paket (9 polkusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki spec. steklenici) 58 Din, trije taki paketi samo 139 Din pri lekarnarju Evgen V. Feller, Stubica Dunja, Elsa, trg 16. Savska banovina.

Odobreno o. l. Min. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

so edino ADLER-GRIEZNER za dom, industrijo in obrt v vseh opremljenih.

letalom tricarski pilotni stroj DUBIED

Posk v vsezi brezplačno. — Niske cene

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

Telefon 2913
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Večletna garancija.
Tudi za obroke.

Zaloga v Kranju: Trgovina Levičnik.

Sanatorium Ermona
Ljubljana Komenskega ul. 4.

Oskrbljena: I. razr. 100 Din, II. razr. 80 Din

Zdravnik: Dr. Fr. Dergane, šef-primarij v p.

Kljub pomanjkanju denarja

Vam ne bo treba zmrzovati, ker dobite pri nas izborno blago za obleke, perilo, rjuhe, kose, itd. po zelo - zelo nizkih cenah. Kupujte tedaj

„PRI JURJU“
v Ljubljani, Pogacarjev trg

Oglašujte v Domoljubu!

Usnjate suknjiče

od Din 470 do 600 dobavlja

Fr. Zalokar
Mengeš 41.

V vsako hišo Domoljuba!

Naznanilo

Svojim cenj. odjemalcem naznanjam, da sem se s svojo

trgovino

preselila v svojo novo zidano hišo v Št. Lovrenca. — Trgovino sem začela z raznovrstnim blagom: hlače, barhenti, konjenino, odejane, kovrte, pluteninami usjem, robci vseh vrst in drugim. Vse kar rabite za dom, dobite pri meni po juko znižanih cenah. Pridite in preverite se boste v Št. Lovrencu pri

Joanki Abonar
p. Velika Soka

Vse vrste

ZOBOTREBCEV

kupujem po najvišjih cenah

M. PAKIČ, Ljubljana

Sv. Petra nasip 27 (za vodo)

Brzoparilniki od 60 do 150 l, cena od 600 do 1150 Din, kotli za žganjekuho od 30 do 75 l, cena od 520 Din dalje. — Cenik brezplačno!

Kotlarka d.o.o.

Izdelovalnica vseh vrst kotlov in kovinskih predmetov
Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 5

Med skopuhi. Skopuh se pritožuje svojemu prijatelju nad strašnimi bolečinami. Prijatelj: Zakaj ne stopiš vendar k zobozdravniku? Skopuh: Saj nisem neumen, čež dve leti bo itak moj sin prišel z zobozdravniško prakso.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6 (v lastni palači)

obrestuje

hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov Din